

Crearea, la nivel național, a bazei de date administrative privind localitățile din spațiul românesc (precizări teoretice și metodologice legate de cartografierea realităților geografice în spațiul românesc)

Ionel BOAMFĂ*

Key-words: *administrative data, Romanian space, network of settlements, geographical realities*

1. Introducere

Pentru reprezentarea cartografică a diferitelor realități geografice, la cel mai detaliat nivel posibil, în spațiul românesc¹ este necesară, în primul rând, cunoașterea rețelei de așezări, de când există informații (arheologice, epigrafice, istorice, documentare, statistice, politico-administrative) și până în zilele noastre. Am optat pentru un asemenea demers, în primul rând deoarece spațiul românesc se remarcă, de-a lungul timpului, printr-o formidabilă instabilitate a limitelor administrative, atât a celor externe (frontiere), cât și a celor interne (dacă și când acestea vor fi existat).

2. Probleme

În realizarea practică a acestui demers avem de rezolvat mai multe probleme. Printre acestea, evidențiem dificultatea accesului la informații, mai ales pentru

* Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, România.

¹ Înțelegem prin „spațiu românesc” acel teritoriu care a aparținut României în perioada sa de maximă extensiune, între cele două războaie mondiale. Acest teritoriu include, în prezent, România, partea basarabeană a Republicii Moldova, ținutul Herței, nordul Bucovinei, nordul și sudul Basarabiei (aflate în componența Ucrainei), precum și sudul Dobrogei – Cadrilaterul (aparținând astăzi Bulgariei). În măsura posibilităților și, în funcție de informațiile existente, pentru diverse perioade istorice, vom acorda atenție și acelor teritorii care au fost și/sau sunt locuite și astăzi de comunități românești, situate în Transnistria (privită în sens larg, ca teritoriul dintre Nistru și Bugul de Sud), Podolia, Galiția, nordul Maramureșului, Ungaria, Slovacia, R. Cehă, precum și acelor comunități românești existente sau/și dispărute, de pe cuprinsul Peninsulei Balcanice (morlaci, șopi, aromâni/ macedoromâni, meglenoromâni, istroromâni), continuatoare ale traco-geto-dacilor romanizați. Mai adăugăm faptul că atât Transnistria, cât și unele comune și orașe din lungul actualei granițe de vest a țării (cu Ucraina, Ungaria și Serbia) au aparținut României pentru intervale de timp mai scurte (câteva luni – cazul celor din fostele comitate maghiare Bichiș și Cenad, din vestul fostelor comitate Bihor și Satul Mare și din nordul fostului comitat Maramureș – în anii 1919–1920, sau câțiva ani –, unele comune din nordul județului interbelic Satul Mare, unde, în 1921, s-a realizat o rectificare de frontieră cu Cehoslovacia, alte câteva – în vestul județului Timiș-Torontal, care a suferit o altă rectificare de frontieră cu Regatul Sârbilor, Croaților și Slovenilor/Iugoslavia, în 1926, ori Transnistria, până la Bugul de Sud – administrată de România, din toamna anului 1941, până la începutul anului 1944.

epocile mai vechi (epocile preistorice, antichitatea, Evul Mediu și, într-o oarecare măsură, epoca modernă). Această problemă poate fi rezolvată, fie și parțial, prin apelul la descoperirile arheologice, inscripții, documente și valorificarea materialului onomastic (toponime și/sau antroponime).

O altă problemă este legată de variabilitatea decupajului administrativ (atunci când el a existat sau poate fi reconstituit). Ținând cont de acest fapt, am optat pentru redarea – atât în fișierul cu date, cât și pe fondurile de hartă – a rețelei de așezări existente în fiecare epocă/periodă istorică, a localităților arondate la nivelul actualelor unități administrative elementare (comune, orașe, municipii), care vor fi agregate la nivelul județelor administrative interbelice². Acest nivel de reprezentare va asigura și posibilitatea de comparare – la nivel local și/sau județean – între diferitele intervale istorice analizate. Vom utiliza, însă, pentru fiecare interval istoric, arondarea administrativă existentă în acel moment, în măsura în care ea exista sau/și poate fi reconstituită³.

Legat de problema precedentă, există o alta, legată de codificarea unităților administrative elementare (cătune, sate, mănăstiri, ferme izolate, moșii, mici unități meșteșugărești – de exemplu, așa numitele *glăjării* medievale ardeleno – cetăți, târguri, orașe, etc.), în așa fel încât să fie respectată atât unicitatea și continuitatea

² Am optat pentru aceste unități administrative județene ținând cont de faptul că, dacă în Bulgaria, actualele regiuni Silistra și Dobrici din Cadrilater corespund, cel puțin ca dimensiuni, unor județe românești (interbelice sau actuale), în teritoriile aflate azi în componența Republicii Moldova și a Ucrainei, unitățile administrative postsovietice imediat superioare comunelor și orașelor sunt prea mici și nu pot fi comparate cu decupajul județean românesc interbelic și/sau actual.

³ Astfel, una dintre dificultăți este legată de imposibilitatea de a preciza ce fel de organizare administrativă a existat în anumite epoci/perioade istorice. Nu putem preciza decât cu aproximație ce unități administrative va fi avut, de exemplu, Regatul dac (probabil, fiecare trib va fi avut o asemenea unitate administrativă, dar limitele lor nu pot fi precizate) iar în ceea ce privește nivelul administrativ local, este dificil de stabilit dacă și în ce măsură dacia aveau așezări urbane. De asemenea, chiar dacă în perioada romană se cunoaște cu o oarecare precizie atât decupajul regional (provincial), care se suprapunea (fie și parțial) peste teritoriul locuit de traco-geto-daci, cât și rețeaua de așezări urbane, nu știm aproape nimic despre nivelul de organizare a așezărilor rurale (*vicus, pagus*) – în ce măsură acestea includeau, fiecare, doar câte o singură așezare sau mai multe (precum comunele de azi). Despre perioada post-romană (secolele IV-IX/XII, la nord de Dunăre, un interval ceva mai scurt – la sud de fluviu), informațiile legate de diviziunile administrative superioare unităților elementare lipsesc cu desăvârșire, iar cele de bază erau reprezentate doar de sate, organizate în obști țărănești. Chiar și după apariția statelor medievale românești, existența unui nivel administrativ intermediar între puterea centrală (domnia, Sfatul domnesc) și cea locală (concentrată în sate și în așezări urbane – târguri, cetăți, orașe) – *județe, ținuturi, scaune, comitate, districte, kazale* etc. – nu a dus și la organizarea unităților administrative elementare în entități de tip comunal (care apar, în spațiul extracarpatic cel puțin, abia după Unirea Principatelor, iar în Transilvania – după intrarea în vigoare a dualismului austro-ungar). Astfel, așezările rurale existente se rezumau la sate (cu statut diferit – sate răzășești/moșnenești, sate aservite, aflate pe moșiile domnești, mănăstirești și/sau boierești/nobiliare, adesea aceeași așezare putând avea două părți, cu statut diferit: o parte – sat de țărani liberi, cealaltă – supusă unui stăpân feudal), orașele fiind diferențiate atât în spațiul intracarpatic (unele erau „orașe libere”, având un oarecare grad de autonomie față de puterea centrală), cât și în cel extracarpatic (unde feudații au încurajat – în special în partea finală a Evului Mediu – apariția unor târguri, supuse însă feudalului locului). O altă situație aparte se consemnează – după 1700, până la jumătatea secolului al XIX-lea – în Transilvania și Banat: existau așezări (rurale) cu o parte civilă a populației și o alta inclusă în „granița militară” austriacă. Iar asemenea exemple se pot da în continuare, dar credem că cele enumerate sunt suficiente și ilustrative pentru a proba complexitatea situațiilor ce pot fi întâlnite de-a lungul diferitelor epoci istorice.

așezării (atât timp cât ea a existat), cât și apartenența sa la nivelul administrativ superior existent în acea vreme – pe de-o parte, dar și posibilitatea încadrării sale atemporale (pentru toate perioadele istorice analizate) în unități administrative elementare (comune, orașe, municipii actuale) și/sau județe (interbelice). După o îndelungă chibzuintă, am decis ca, chiar cu riscul unor coduri lungi, greoaie, să aplicăm fiecărei așezări un asemenea cod unic care va trebui să includă mai multe elemente de identificare proprie, sub forma unei/unor denumiri alfa-numerice, care să cuprindă:

- apartenența la regiunea istorică actuală;
- încadrarea în județul interbelic corespunzător;
- includerea într-o unitate administrativă elementară actuală;
- după caz (dacă există și/sau poate fi reconstituită) apartenența la decupajul administrativ existent în fiecare epocă.

Astfel, dubla codificare va cuprinde, în primele două coloane ale fișierului Microsoft Excel cu date, codul actual general al fiecărei așezări (existente și/sau dispărute), alocat comunei/orașului/municipiului actual și/sau al județului interbelic pe teritoriul căruia se localizează, iar a doua – codul specific, caracteristic fiecărei epoci/perioade istorice, doar pentru așezările existente în acel interval istoric. Primul cod va include inițialele României (interbelice), cele ale regiunii istorice mari (Moldova – în sens larg, Țara Românească, Transilvania – în sens larg), numerotarea (în ordine alfabetică, dar cu cifre) a regiunilor propriu-zise⁴, apoi a județelor interbelice componente (tot în ordine alfabetică, cu numere formate din două cifre), a municipiilor, orașelor și comunelor actuale aparținătoare (cu numere formate din trei cifre, începând cu reședința de județ, celelalte așezări urbane – începând cu celelalte municipii, în ordine alfabetică, apoi – celelalte orașe, tot în ordine alfabetică, continuând cu comunele, de asemenea notate alfabetic⁵) și a

⁴ Astfel, Moldova va include, în ordine alfabetică, Basarabia, Bucovina și Moldova (partea neocupată de austrieci și ruși din vechea Țară a Moldovei, cuprinsă între Carpați – la vest și Prut – la est), Țara Românească – Dobrogea (inclusiv Cadrilaterul), Muntenia și Oltenia, iar Transilvania – Ardealul Banatul, Crișana și Maramureșul.

⁵ Deși, în linii mari, decupajul administrativ comunal respectă vechile limite județene (și regionale) interbelice, există și situații-problemă, cum este, de exemplu, situația actualii comune Căineni (azi, în județul Vâlcea). Localitățile componente aparțin nu doar la două foste județe interbelice (satele de la est de Olt țineau de Argeș, iar cele de la vest de râu – de fostul județ Vâlcea), ci și la două regiuni geografico-istorice diferite: satele vestice țineau de Oltenia, cele de la est de Olt – de Muntenia. Tot în actualul județ Vâlcea, după 1992, înglobarea comunei Goranul în componența municipiului Râmnicul Vâlcea a dus la trecerea municipiului oltean la est de Olt, în fostul județ muntean Argeș. Opțiunea noastră este de a diviza aceste unități administrative, în lungul Oltului, care, din prima parte a secolului al XVIII-lea, delimitează Oltenia de Muntenia. Pe de altă parte, deși Crișana ar fi trebuit să cuprindă și orașul Brad și mai multe comune din bazinul superior al Crișului Alb, am decis să lăsăm aceste unități administrative la județul (ardelean) Hunedoara, din care acestea fac parte încă din vremea comitatului maghiar cu același nume (apărut în a doua parte a secolului al XIX-lea). De asemenea, localitățile bănățene alipite, încă din perioada interbelică, municipiului Arad vor rămâne la acesta (deci, la Crișana), chiar dacă istorico-geografic ele se găsesc în Banat. În ceea ce privește limitele intramoldovenești (mai ales cele dintre Basarabia și Moldova), chiar dacă unele județe moldovenești (Botoșani, Iași, Fălciu) au trecut Prutul într-o parte a perioadei interbelice, datorită faptului că acele comune aparțin (istorico-geografic) Basarabiei – ne-a îndemnat să le lăsăm județelor basarabene de care aparținuseră înainte de Unirea cu România. O altă problemă este legată de județele divizate de granițele trasate în 1940: Rădăuți, Dorohoi, Constanța, Caliacra, Durostor. În cazul Rădăuților,

localităților (primele – reședințele unităților administrative elementare actuale, apoi, în ordine alfabetică, celelalte așezări existente azi în componența acelei unități administrative elementare, urmate, în ordinea cronologică a apariției lor, de așezările dispărute), numerotate cu două cifre. Al doilea cod va cuprinde, după caz, abrevierea țării în componența căreia se afla așezarea în acel interval istoric, numerotarea unității administrative intermediare (provincie, comitat, district, scaun, ținut, eyalet/vilayet, sangeac/kaza, raia, gubernie, uezd, ocol, plai, plasă, regiune/raion, okrug etc.), apoi a diviziunilor elementare și a localităților aparținătoare. În coloanele următoare va fi notată denumirea provinciei interbelice, a județului interbelic, a unității administrative elementare actuale, apoi, după caz, a unităților administrative de nivel regional/județean și/sau local existente în fiecare interval istoric, numele așezării (pentru cele actuale), numele așezărilor dispărute (pentru cele al căror nume nu se cunoaște va fi notat, cu litere italice, toponimul actual ce le atestă) și o rubrică de observații. Toate aceste elemente vor fi cuprinse într-o foaie de lucru Microsoft Excel, care va include precizări legate de fiecare perioadă, dar, pentru fiecare interval istoric se va realiza câte o foaie de lucru separată.

3. Precizări metodologice legate de crearea bazei de date administrative pentru spațiul românesc

Referitor la cunoașterea rețelei de așezări, vom avea în vedere inventarierea acelor surse ce oferă informații legate de diferitele atestări ale locuirii în acest spațiu: descoperiri arheologice (pentru epocile preistorice, antichitate și o bună parte din Evul Mediu), colecții de inscripții (înregistrate, în mare măsură, în partea finală a antichității, mai rar și doar pentru anumite regiuni, în Evul Mediu timpuriu), colecții de documente (care surprind primele atestări documentare, apartenența administrativă, de regulă consemnate în epoca medievală, etc), înregistrările statistice (urbării, conscripții, catagrafii – realizate în secolele XVII-XVIII și în prima parte a secolului al XIX-lea – și recensăminte – după 1850), indicatoare de localități, dicționare, enciclopedii, legislație privitoare la modificările administrative (referitoare, în principal, la perioada de după Unirea Principatelor). Foarte utile sunt și lucrările de sinteză ce surprind asemenea realități, pentru diferite perioade (de

frontiera divizează un județ bucovinean, județul Dorohoi a pierdut ținutul Herței, iar actuala graniță româno-bulgară taie în diverse sectoare trei din cele 4 județe dobrogene. Fiind, în general, limite intraregionale, am decis reîntregirea fiecăruia dintre aceste județe, inclusiv la nivelul codurilor generale actuale. Și în teritoriile ocupate de Uniunea Sovietică există asemenea probleme, atât în ceea ce privește vechea limită basarabeano-bucovineană (localități din Basarabia incluse în raioane cu o preponderență a unor localități bucovinene și invers), cât și în legătură cu divizarea unor județe basarabene: pe de-o parte, județul Hotin are o parte la Ucraina (nordul), o alta – la Republica Moldova, iar județele bugecene (Tighina, Cetatea Albă, Ismail, Cahul) au, în diverse proporții, bucăți de teritoriu în componența Republicii Moldova și/sau a Ucrainei. În fiecare caz, aceste județe vor fi reîntregite între limitele lor interbelice. Mai rar, există și situații de unități administrative ce trec peste limitele istorice dintre statele românești medievale. Astfel, din 1968, orașul muntean Predeal, alipit județului (ardelean) Brașov, a înglobat și satele Timișul de Jos și Timișul de Sus ce țin de Transilvania. Orașul bănățean Orșova (azi în componența unui județ oltean, Mehedinți) are în componența sa vechea localitate olteană de graniță Vârciorova. Comuna Ghimeș-Făget, din județul Bacău, include atât sate moldovenești, cât și ardelenesti, etc. În aceste cazuri, în măsura posibilităților, vom proceda la separarea localităților respective, conform vechilor diviziuni istorice.

exemplu, pentru Moldova, lucrarea lui Constantin Burac, ce tratează evoluția ținuturilor Țării Moldovei, din secolele XIV-XV, până la jumătatea veacului al XVIII-lea, având și o listă cu atestările documentare ale localităților medievale moldovenești, grupate pe ținuturi, sau *Tezaurul toponimic al României. Moldova*, vol. I, părțile I-IV, care evidențiază atestările toponimice ale localităților din Moldova după 1774, ori, pentru Transilvania – cu Banatul, lucrarea lui Coriolan Suciu, în două volume, *Dicționarul istoric al localităților din Transilvania*; de asemenea, foarte utile sunt lucrările lui Nicolae Stoicescu, care a repertoriat, pe regiuni istorice, monumentele din Banat, Oltenia, Muntenia, Dobrogea și Moldova). De un real folos sunt, în același sens, în special pentru perioada de până la al doilea război mondial, hărțile istorice și cele topografice, începând cu cele realizate, din 1700 de stolnicul Constantin Cantacuzino (pentru Țara Românească), sau de domnitorul-cărturar Dimitrie Cantemir (pentru Moldova), de ridicările topografice austriece și rusești din secolele XVIII-XIX, pentru Transilvania, Banat, Oltenia, Muntenia și Moldova, precum și de valoroasele colecții de hărți topografice românești, realizate, de la finele secolului al XIX-lea, de Institutul Geografic al Armatei române (astăzi Direcția Topografică Militară). Din multe dintre aceste surse de documentare vor fi extrase și toponimele ce precizează existența de odinioară a unor așezări dispărute (nume de tipul *Săliște*, *Siliște*, *Seliște*, etc.). Precizăm că, deși am adăugat o bibliografie extinsă, aceasta nu are în nici un caz pretenția de a fi exhaustivă.

Aceste date vor fi introduse în calculator, într-un fișier Microsoft Excel, cuprinzând codul unic (general) al așezării (după precizările amintite anterior), precum și codul specific. Fiecare localitate va primi acest cod specific pentru fiecare perioadă/moment, pe care, în măsura posibilităților, dacă are continuitate pe mai multe etape istorice, îl va păstra neschimbat, pentru aceste intervale de timp.

Acest cod va include, așa cum am menționat, inițialele României (interbelice) – RO, cele ale regiunii istorice mari (Moldova – în sens larg – MLD, Țara Românească – TRO, Transilvania – în sens larg – TRS), numerotarea (în ordine alfabetică, dar cu cifre, începând cu cifra 1) a regiunilor propriu-zise, apoi a județelor interbelice componente (tot în ordine alfabetică, cu numere formate din două cifre – 01, 02, 03, etc.), a municipiilor, orașelor și comunelor actuale aparținătoare (cu numere formate din trei cifre, începând cu reședința de județ⁶ (001), celelalte așezări urbane – începând cu celelalte municipii, în ordine alfabetică (002, etc.), apoi – celelalte orașe, tot în ordine alfabetică, continuând cu comunele, de asemenea notate alfabetic) și a localităților (primele – reședințele unităților administrative elementare actuale, apoi, în ordine alfabetică, celelalte așezări existente azi în componența acelei unități administrative elementare, urmate, în ordinea cronologică a apariției lor, de așezările dispărute), numerotate cu două cifre (din nou, pornind de la 01, 02, 03, și așa mai departe).

⁶ Excepție va face Bucureștiul, care, ca localitate, și pentru că are statut de capitală a țării, dar și deoarece numerotarea sectoarelor din componență va începe de la 01, va fi notat, pentru acest criteriu, în forma 00.

Al doilea cod va cuprinde, după caz, abrevierea țării în componența căreia se afla așezarea în acel interval istoric⁷, numerotarea unității administrative intermediare (provincie, comitat, district, scaun, ținut, eyalet/vilayet, sangeac/kaza, raia, gubernie, uezd, ocol, plai, plasă, regiune/raion, okrug etc.), apoi a diviziunilor elementare și a localităților aparținătoare.

Se adaugă celelalte coloane (deja menționate), cuprinzând elemente referitoare la numele actual al localității, precum și cel din perioada analizată (dacă nu se cunoaște numele din perioada descoperirii arheologice, a atestării din document sau din inscripție, se va nota, cu litere italice, toponimul actual din raza localității pe teritoriul căreia exista acea așezare în respectiva perioadă istorică), regiunea geografico-istorică în care se încadrează, apoi, pe cât este posibil – apartenența statală (denumirea din acea perioadă a entității politico-administrative), numele unității/unităților administrativă/administrative (destul de relativă, în perioada statului geto-dac, dar suficient de exactă, în multe cazuri, în perioada daco-romană și, ulterior, din secolele XII-XIV, pentru statele medievale românești), atât la nivele administrative superioare (județ/comitat/district/eyalet/megye/vilayet/uezd și/sau regiune, respectiv, plasă/plai/ocol/cerc/járás/sangeac/kaza/vedomostie și/sau raion, etc.), cât și, dacă există⁸, la nivel de unitate administrativă de bază (municipiu, oraș, comună și altele), precum și intervalul de timp în care a funcționat acea încadrare administrativă (cât mai exact posibil), dar și precizări/observații legate de dispariții de așezări, schimbări de nume, comasări de localități, etc..

Precizările referitoare la fiecare epocă/perioadă istorică vor fi notate separat, în câte o foaie de lucru Microsoft Excel. La final, o foaie de lucru Microsoft Excel va cuprinde toate precizările (începând cu codul general și cel specific) legate de fiecare localitate, de la primele atestări arheologice, epigrafice, documentare, onomastice, statistice și până astăzi, grupate pe mari regiuni istorico-geografice, județe interbelice și unități administrative elementare actuale (municipii, orașe, comune). Spre exemplu, dacă ne referim la codul general, pentru București, acesta va avea forma ROTRO20600100⁹, pentru municipiul Cluj codul va fi

⁷ Pentru intervalele în cazul cărora nu se poate preciza apartenența la o entitate politico-administrativă, se vor utiliza următoarele abrevieri, pur convenționale: SP = spațiul preistoric (pentru epocile preistorice), TD = teritoriul traco-dac (pentru perioadele în care spațiul carpato-balcanic, locuit de traco-geto-daci nu a avut organizări statale), DR = teritoriul daco-roman (pentru perioada migrațiilor). Pentru celelalte situații vor fi folosite următoarele abrevieri: FR = Frigia, LD = Lidia, OD = Regatul odrys, DC = Dacia (Regatul dac), PI = Imperiul persan, MI = Macedonia (regat, imperiu), GC = colonii grecești, TH = Tracia (regat elenistic), RI = Roma (Imperiul roman), RB = Imperiul roman de răsărit (bizantin), RW = Imperiul roman de apus, BG = Bulgaria, HU = Ungaria, RS = Serbia, TR = Turcia (Imperiul otoman), AH = Austria (Austria habsburgică, Austro-Ungaria), PL = Polonia (inclusiv Uniunea polono-lituaniană), RU = Rusia, PR = Țările (Principatele) Române, CS = Cehoslovacia, RO = România.

⁸ Pentru intervalele istorice fără o organizare administrativă atestată superioară localităților, strict convențional vom utiliza și criteriile regional și județean.

⁹ Codul poate fi „decriptat” astfel: RO = România, TRO = Țara Românească, 2 = Muntenia, 06 = județul Ilfov, 001 = municipiul București, 00 = codul pentru întreaga localitate (ținând cont că aceasta are în componență mai multe sectoare, care actualmente, vor primi codurile de la 01 la 06). Acolo unde nu se mai menționează, abrevierea RO pentru România, se subînțelege că este vorba de aceeași apartenență statală.

ROTRS10400101¹⁰, pentru Cernăuți codul va avea forma ROMLD20200101¹¹, pentru municipiul Lugoj (județul Severin), va fi ROTRS20300101¹², iar pentru satul Arpașul de Sus (județul Făgăraș) – ROTRS010500302¹³. În cazul codului specific, pentru așezarea de la *Andrieșeni* (județul Iași¹⁴), datată în epoca bronzului acesta va fi TDMLD307001¹⁵, codul localității Buridava (Ocnița, județul Vâlcea), pentru perioada dacică va fi DCTRO305001¹⁶, codul coloniei grecești Tyras (Cetatea Albă) pentru perioada daco-romană (de apartenență la provincia *Moesia Inferior*) va fi de forma RIMOS103001¹⁷, cel al așezării din locul numit *Teba* (Mediaș, județul Târnava Mare), atestată în perioada migrațiilor va fi DRTRS112006¹⁸, cel al orașului Bacău, pentru a doua jumătate a secolului al XVIII-lea va avea forma PRMLD10101001¹⁹, cel al așezării Küstenge (Constanța) din prima parte a secolului al XIX-lea (când era parte a eyaletului otoman *Silistrê*) va avea forma TRKBK30101001²⁰, al orașului Arad la începutul secolului trecut (ca parte a Ungariei, în cadrul Imperiului austro-ungar) ar urma să fie AHERD4010100101²¹, cel al orașului Sighetul Marmației (județul Maramureș), pentru perioada interbelică va fi ROTRS4010200101²², iar cel al orașului Turnul Severin, pentru intervalul 1960-1968, va avea forma ROTRO51200101²³. Se poate remarca faptul că, pe de-o parte, nu toate codurile au aceeași „lungime” (complexitatea lor fiind dată – sau nu –, după caz, de prezența/absența unor nivele administrative), iar pe de altă parte faptul că, mai ales pentru etapele istorice premergătoare epocii moderne, chiar și acolo unde există anumite nivele administrative, am realizat o „îmbinare” între unități

¹⁰ TRS = Transilvania, 1 = Ardeal, 04 = județul Cluj, 001 = municipiul Cluj, 01 = localitatea Cluj.

¹¹ MLD = Moldova, 2 = Bucovina, 02 = județul Cernăuți, 001 = orașul regional Cernăuți, 01 = localitatea Cernăuți.

¹² TRS = Transilvania, 2 = Banat, 03 = județul Severin, 001 = municipiul Lugoj, 01 = localitatea Lugoj.

¹³ TRS = Transilvania, 1 = Ardeal, 05 = județul Făgăraș, 003 = comuna Arpașul de Jos, 02 = satul Arpașul de Sus.

¹⁴ Toate localizările spațiale, acolo unde ele apar și dacă nu se fac alte precizări, se referă la încadrarea în regiunile geografico-istorice amintite, respectiv în județele interbelice.

¹⁵ TD = teritoriul traco-dac, MLD = Moldova (în sens larg), 3 = Moldova, 07 = județul Iași, 001 = localitatea *Andrieșeni* (notată cu litere italice deoarece nu se cunoaște numele așezării din epoca bronzului).

¹⁶ DC = Regatul dac, TRO = Țara Românească, 3 = Oltenia, 05 = județul Vâlcea, 001 = localitatea Buridava.

¹⁷ RI = Imperiul roman, MOS = *Moesia*, 1 = *Moesia Inferior*, 03 = județul Cetatea Albă, 001 = localitatea Tyras.

¹⁸ DR = teritoriul daco-roman, TRS = Transilvania, 1 = Ardeal, 12 = județul Târnava Mare, 006 = locul numit *Teba* din hotarul actualului municipiu Mediaș (denumirea prefeudală nefiind cunoscută).

¹⁹ PR = Principatele Române, MLD = Moldova, 1 = Moldova (existau, în acea vreme, și raiaua Hotinului și cea a Tighinei, ambele sub autoritate otomană), 01 = ținutul Bacău, 01 = ocolul Bistrița de Jos, 001 = târgul Bacău.

²⁰ TR = Imperiul otoman, KBK = *Kuzey Balkanlar* (Balcanii de Nord), 3 = eyaletul *Silistrê*, 01 = sangeacul Tulcea, 01 = kazaua Küstenge, 001 = localitatea Küstenge.

²¹ AH = Austro-Ungaria, ERD = *Erdely*, 4 = *Partium*, 01 = *Aradi megye*, 01 = *Aradi járás*, 001 = Arad (reședința comitatului), 01 = localitatea Arad.

²² TRS = Transilvania, 4 = Maramureș, 01 = județul Maramureș, 02 = plasa Sighet, 001 = orașul Sighetul Marmației, 01 = localitatea Sighetul Marmației.

²³ TRO = Țara Românească, 5 = regiunea Oltenia, 12 = raionul Turnul Severin, 001 = orașul regional Turnul Severin, 01 = localitatea Turnul Severin.

administrative cunoscute (la nivelele unde există) și cele utilizate pentru codul general (în special la nivel regional și județean). Toate exemplele au, cel puțin în acest stadiu al demersului nostru, un caracter pur orientativ.

După definitivarea fișierului cu informațiile legate de așezări, va urma realizarea mai multor fonduri de hartă ce vor cuprinde localitățile existente (cu atributul corespunzător codului din fișierul Microsoft Excel) și decupajul administrativ (dacă și pentru ce perioadă este atestat și cunoscut), pentru fiecare perioadă/moment istoric, în funcție și de modificările politico-administrative externe (modificări de frontiere) și/sau interne (reformele administrative, comasări, desființări de localități, comune, etc.).

4. Schiță a evoluției istorice a decupajului administrativ în spațiul românesc

Epocile preistorice. Pentru epocile preistorice este de presupus că singurul nivel administrativ existent a fost dat de comunitățile gentilic-patriarhale (obștile gentilice, transformate, treptat, în obști teritoriale, constituite, preponderent, dacă nu exclusiv, din țărani liberi, existența și cunoașterea lor fiind posibilă, practic, doar pe baza descoperirilor arheologice).

Epoca antică. În perioada conturării uniunilor de triburi și, ulterior, a organismelor politico-statale (statele create de traco-frigieni și lydieni în Asia Mică – în primele secole ale mileniului I î. Hr., statul odrys, pentru secolele V–I î. Hr., cel geto-dac, de la Burebista la Decebal, în secolele I î. Hr.–I d. Hr.), apare un început de organizare la un nivel superior, care cuprindea și centre aproape urbane (cu o diferențiere social-economică în mai multe categorii de profesioniști: meșteșugari, comercianți, scribi, militari, aparat administrativ, lucrători în mine, multe dintre ele atestate arheologic, epigrafic și/sau documentar, etc), fortificate – adesea reședințele vechilor uniuni de triburi.

Ulterior, în perioada romană, înregistrăm atât un foarte activ proces de urbanizare (care explică, măcar în parte, și intensa romanizare a acestor regiuni), cât și apariția primului decupaj de tip regional – provinciile, mai întâi în Asia Mică – Pont-Bithynia, apoi în Peninsula Balcanică – Macedonia, Tracia, Moesia Inferior, Moesia Superior și, în fine, la nord de Dunăre – Dacia, reorganizată în mai multe rânduri. Acest decupaj provincial (confirmat atât documentar, cât și epigrafic) a fost și el reconfigurat, mai ales la sud de Dunăre, până în veacul al VII-lea d. Hr., la nord de Dunăre, Dacia fiind abandonată spre finalul secolului al III-lea d. Hr., dar cu reveniri temporare (și parțiale²⁴) ale Imperiului, în secolul al IV-lea (sub Constantin cel Mare) și al VI-lea (în vremea lui Justinian).

Epoca medievală. După dispariția autorității romane (secolul al III-lea, la nord de Dunăre și la începutul celui de-al VII-lea – la sud de fluviu), comunitățile locale (atestate, de această dată, din nou, exclusiv de mărturii arheologice), exclusiv rurale și/sau ruralizate, s-au organizat în obști țărănești (numite de Nicolae Iorga „romanii populare”), care, din secolele VIII–IX, odată cu conturarea unui nou popor neo-latin (cel român), s-au „coagulat” în uniuni de obști, de tipul cnezatelor,

²⁴ În sensul că legiunile romane nu au (re)încorporat la Imperiu decât unele regiuni din partea sudică a României de azi (în special din Oltenia, dar și din Muntenia și Banat).

ducatelor și voievodatelor, adesea numite „țări”, care au stat la baza constituirii statelor medievale românești. Dacă la sud de Dunăre, Țaratul româno-bulgar, afirmat sub conducerea dinastiei românești a Asăneștilor (1185-1277) a fost acaparat, definitiv, după 1280, de elita nobiliară bulgară, iar în Transilvania și Banat regalitatea maghiară a împiedicat acest proces de „coagulare” (rezultând, totuși, un voievodat autonom al Transilvaniei), la sud și est de Carpați, după 1300 s-au constituit, ca state românești independente, Țara Românească (care a inclus, după 1388, și Dobrogea, amenințată de înaintarea din sudul Balcanilor a puterii otomane) și Moldova.

Încă din primele decenii de existență independentă, cele două state și-au creat și diviziunile administrative de nivel departamental – județele (în Țara Românească) și ținuturile (în Moldova), având la bază tradiția politico-juridică a vechilor *judicium* din perioada daco-romană. După modelul județelor românești, sașii și secuii din Transilvania, colonizați de Regatul Ungariei, s-au organizat în scaune de judecată, în vreme ce regalitatea de la Buda a organizat o mare parte a regiunilor intracarpatică în comitate, după modelul feudal occidental (aceste unități administrative fiind menționate în documentele medievale). Acolo unde comunitățile românești au supraviețuit, fie și temporar, în afara limitelor celor trei state românești medievale (în Imperiul bizantin, țările bulgare, Serbia medievală, Croația, Ungaria, Polonia, etc.), ele au beneficiat de o organizare specifică, tipic românească, menționată de autoritățile statelor respective, sub numele de „*jus valachicus*”, „*jus valachorum*” (ulterior, până și otomanii au recunoscut și respectat aceste autonomii românești, pe măsură ce au înaintat spre centrul Europei). Județele și ținuturile au fost subdivizate, treptat, în mai multe subunități mai mici, numite plaiuri – în zonele montane, ocoale sau plăși – în cele mai joase. Pericolul otoman a afectat, după 1400, statele românești, care au suferit pierderi teritoriale (succesiv, după 1417, Dobrogea a fost transformată în pašalâc, Turnul²⁵, Giurgiu, Brăila și Tighina au devenit raiale turcești, apoi o mare parte a Banatului și chiar arealul din jurul Oradei au devenit, de asemenea, pašalâcuri. Totuși, toate cele 3 state românești și-au conservat existența, ca state aflate sub suzeranitatea otomană, plătind tribut Înaltei Porți. Din 1711, timp de aproximativ un secol, și Hotinul a devenit raia turcească.

Epoca modernă. După 1700, ofensiva statelor creștine vecine a dus la anexarea, succesivă, de către acestea a unor teritorii românești: Transilvania (în 1699), Banatul (1718) și Oltenia (în același an, dar numai până în 1739), Bucovina (în 1775) – toate, de către Imperiul habsburgic și Basarabia (în 1812) – de către Imperiul țarist. Procesul de modernizare, declanșat în Principatele Dunărene (Țara Românească și Moldova) după Revoluția lui Tudor Vladimirescu (1821) a dus la schimbări rapide, inclusiv în ceea ce privește decupajul politico-administrativ (unele județe sau ținuturi fiind desființate și încorporate la unitățile administrative vecine), pentru ca, după Unirea Principatelor, prin Legea comunală din 1864, să fie înființate

²⁵ Deși astăzi sunt în vigoare alte norme ortografice privind scrierea articolului hotărât masculin în cazul numelor proprii (diferite de cele referitoare la același articol pentru substantivele comune), vom utiliza normele ortografice aflate în uz până în perioada interbelică și în primii ani ai perioadei postbelice. Astfel, vom nota *Turnul*, *Satul Mare*, *Râmnicul Vâlcea*, *Târgul Bujor*, *Arpașul de Jos*, în loc de *Turnu*, *Satu Mare*, *Râmnicu Vâlcea*, *Târgu Bujor*, *Arpașu de Jos*, utilizate astăzi ca forme oficiale.

comunele (urbane și rurale), iar nivelul departamental să fie unificat, toate unitățile de acest tip fiind denumite județe (inclusiv în Moldova), subîmpărțite în plăși. Administrația românească a reformat, de mai multe ori, aceste nivele (cel mai afectat fiind nivelul comunal), în anii 1887, 1894, 1904, extinzând organizarea administrativă românească și în regiunile încorporate în această perioadă (în sudul Basarabiei, între 1856 și 1878, unde, ulterior, administrația rusă a menținut această organizare până la Unirea acestei provincii cu Țara, în martie 1918, în nordul Dobrogei, din 1880 și în sudul acestei regiuni – Cadrilaterul, din 1914).

Epoca contemporană. În urma primului război mondial, când s-au unit cu România (1918), succesiv, Basarabia, Bucovina, Transilvania, Banatul, Crișana și Maramureșul, s-a impus necesitatea uniformizării și armonizării organizării administrative pe întregul teritoriu al României Mari, astfel încât, s-a promulgat, de către legislativ, o nouă lege, în 1925, afectată și ea, de modificări, în 1929, 1931 și 1936. Temporar, în anii 1929–1931, cu intenția descentralizării administrative, s-a încercat crearea unui nivel administrativ regional, județele fiind agregate în 7 directorate ministeriale. Încercarea efemeră a lui Carol al II-lea de a desființa, prin comasarea în 10 ținuturi, de nivel regional, a județelor interbelice (1938) a avut un caracter efemer, în toamna anului 1940 revenindu-se la organizarea în județe. Aceasta s-a aplicat pe un teritoriu sensibil diminuat, în urma rapturilor teritoriale din a doua parte a acestui an, dar, în anii 1941–1944, a fost extinsă, nu doar asupra Basarabiei, nordului Bucovinei și ținutului Herței (eliberate de sub ocupația sovietică), ci chiar și asupra Transnistriei. Ultima parte a celui de-al doilea război mondial a readus nordul Transilvaniei (ocupat în 1940 de Ungaria horthystă) la România, dar a consemnat și cedarea, din nou, a teritoriilor ocupate de URSS în 1940 (în vreme ce Cadrilaterul încorporat, tot în 1940, de Bulgaria, a rămas în componența statului vecin de la sud de Dunăre).

Venirea la putere, din 1945, a comuniștilor, cu sprijin militar sovietic, a afectat și organizarea politico-administrativă. Astfel, în 1950, județele și plășile au fost desființate, fiind înlocuite, după model sovietic, cu regiuni, subdivizate în raioane. Acest model de tip sovietic a suferit, însă, mai multe modificări, ce au afectat atât numărul, cât și configurația unităților administrative: 1952, 1956 și 1960. În 1964, regimul a modificat, printr-un decret, numeroase nume de localități, comune, orașe, etc. Ascensiunea la vârful regimului a lui Nicolae Ceaușescu (1965) a dus, în februarie 1968, la revenirea la organizarea tradițională a României în județe, dar nu toate unitățile de acest tip, existente până în 1950 au reapărut pe harta țării. În plus, dacă raionul suplinise și preluase multe din funcțiile vechilor plăși, aceste unități nu au mai fost reînființate, fapt ce a favorizat stagnarea sau chiar reculul vechilor centre de plasă/raion (adesea, orașe mici sau comune cu un rol important, în plan local, de relevu la nivelul comunelor învecinate). La finele aceluiași an, un decret ducea la comasarea a numeroase comune. Organizarea județeană apărută în 1968 a fost, și ea, modificată, atât în 1979, când, pe de-o parte, numărul sectoarelor Capitalei a fost redus de la 8 la 6, iar pe de altă parte au apărut câteva zeci de noi municipii, pe lângă cele create cu 11 ani mai devreme. La începutul anului 1981 au fost înființate, prin reorganizarea județelor Ilfov și Ialomița, județele Giurgiu și Călărași, comunele din jurul Capitalei fiind reunite într-un Sector agricol Ilfov, subordonat Bucureștiului. Ultima reglementare comunistă a

fost operată în aprilie 1989, când, pe de-o parte, un număr de comune a fost ridicat la rangul de oraș, iar altele – desființate, prin comasare, în cadrul așa-numitei politici de „sistemizare”. Această măsură de desființare de comune a fost abrogată la începutul anului 1990, în anii următori, procesul legislativ ducând, pe de-o parte, la ridicarea Ilfovului la rang de județ (1996), iar pe de altă parte la reînființarea, în anii 1994–2012, a câtorva sute de comune, desființate la sfârșitul anului 1968.

Aceeași instabilitate politico-administrativă a cunoscut și al doilea stat românesc independent (re)apărut pe harta Europei în 1991: Republica Moldova. Numeroase schimbări au afectat numărul și configurația unităților administrative din perioada sovietică: în mai 1948 au fost desființate județele din perioada administrației românești și înlocuite cu raioane, acest act fiind urmat de o politică de reducere a numărului acestor unități de la 60 până la 35, în 1959. În acest an, pentru scurt timp, regimul sovietic a comasat raioanele în 4 districte – Bălți, Chișinău, Tiraspol și Cahul – desființate în 1963. Dacă în 1964 mai existau doar 26 de raioane, ulterior numărul lor va crește, la 31 în 1969, 33 în 1972, ajungând la 40 în 1981. După 1991, mai ales după ce forțele reformiste au câștigat alegerile din 1998, s-a manifestat opțiunea revenirii la forma românească tradițională de organizare administrativă – județul. Acest fapt a fost realizat în noiembrie 1998, fiind create 9 județe (inclusiv județul Dubăsari, ce grupa unitățile administrative din partea transnistreană) la care, cu statut echivalent județului se adăuga Unitatea Teritorială Autonomă Găgăuzia (cu statut autonom din 1994) și municipiul Chișinău, ce avea statut special din 1995, fiind împărțit în 5 sectoare. Revenirea forțelor comuniste la putere (2001) a dus la reînființarea la nivelul administrativ raional (din 2002), situație ce se menține și în prezent, chiar dacă, din 2009, la conducerea celui de-al doilea stat românesc s-au reinstalat forțele politice pro-europene, reformiste.

5. Concluzii

În urma finalizării acestor activități, se vor putea stabili și reprezenta cartografic, cu mai multă precizie, pe epoci istorice, în funcție și de datele existente (dacă ele există sau pot fi calculate), realitățile demografice, social-economice, etno-confesionale, toponimice, antroponimice etc, la un nivel pe cât de detaliat posibil, pentru fiecare epocă și perioadă istorică. Acest fapt va ușura și munca tuturor acelor specialiști care doresc să realizeze comparații, pentru diferite arii geografice și perioade istorice diverse, a celor care realizează monografiile sau diverse studii pe teme geografice, etnografice, istorice, economice, sociale, politice, demografice, onomastice, lingvistice ș.a.m.d.

Bibliografie selectivă

- Arbore 1904: Zamfir Arbore, *Dicționarul geografic al Basarabiei*, București, Atelierele Grafice SOCEC&Co.
- Burac 2002: Constantin Burac, *Ținuturile Moldovei până la mijlocul secolului al XVIII-lea*, București, Editura Academica.
- Colescu 1914: Leonida Colescu, *Dicționarul statistic al României*, vol. I-II, București.
- Cornea 2003: Sergiu Cornea, *Organizarea administrativă a Basarabiei (1812–1917)*, Universitatea de Stat, Cahul.

- Cornea 2012: Sergiu Cornea, *Evoluția delimitării teritorial-administrative a Republicii Moldova: de la centralizare la recentralizare*, în „Caietul Științific”, 5/2011, p. 71–78, Chișinău.
- Donat, Pătroiu, Ciobotea 2000: Ion Donat, Ion Pătroiu, Dinică Ciobotea, *Catagrafia obștească a Țării Românești din 1831*, Craiova, Editura Helios.
- Frunzescu 1872: Dimitrie Frunzescu, *Dicționar topografic și statistic al României*, București, Tipografia Statului.
- Ghinea 2002: Dan Ghinea, *Enciclopedia geografică a României*, București, Editura Enciclopedică.
- Grigorovitză 1908: Emanuil Grigorovitză, *Dicționarul geografic al Bucovinei*, București, Atelierele Grafice SOCEC&Co.
- Ionașcu 1922: I. Ionașcu, *Dicționarul statistic al Bucovinei*, București, Tipografia „Gutenberg” S.A.
- Istrati 2009: Corneliu Istrati, *Catagrafia fiscală a Moldovei din anul 1831*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”.
- Lahovari, Brătianu, Tocilescu 1898–1902: G. I. Lahovari, C. I. Brătianu, Gr. G. Tocilescu, *Marele Dicționar Geografic al României*, București, Stab. Grafic J. V. SOCECŪ.
- Martinovici, Istrati 1921: Constantin Martinovici, Nicolae Istrati, *Dicționarul Transilvaniei, Banatului și al celorlalte ținuturi alipite*, Cluj, Institutul de Arte Grafice „Ardealul”.
- Meruțiu 1929: Vasile Meruțiu, *Județele din Ardeal și din Maramureș până în Banat*, Cluj, A. G. Ardealul.
- Moldovan, Togan 1909: Silvestru Moldovan, Nicolae Togan, *Dicționarul numirilor de localități cu populațiune română din Ungaria*, Sibiu.
- Nistor 2000: Ioan Silviu Nistor, *Comuna și județul*, Cluj, Editura Dacia.
- Stoicescu 1970: Nicolae Stoicescu, *Bibliografia localităților și monumentelor istorice din România. I. Țara Românească*, vol. I–II, Craiova, Editura Mitropoliei Olteniei.
- Stoicescu 1973: Nicolae Stoicescu, *Bibliografia localităților și monumentelor istorice din Banat*, Timișoara, Editura Mitropoliei Banatului.
- Stoicescu 1974: Nicolae Stoicescu, *Repertoriul bibliografic al localităților și monumentelor medievale din Moldova*, București.
- Suciu 1967–1968: Coriolan Suciu, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, București, Editura Academiei.
- *** (1870), 1870. évi XLII. törvénycikk a köztörvényhatóságok rendezéséről, Budapest.
- *** (1876), 1876. évi XXXIII. törvénycikk némely törvényhatóság területének szabályozásáról és az ezzel kapcsolatos intézkedésekről, Budapest.
- *** (1877), 1877. évi I. törvénycikk némely törvényhatóságok véglegesen megállapított területének az 1876. évi XXXIII. tc. rendelkezése folytán törvénybe iktatásáról, Budapest.
- *** (1880), 1880. évi LV. törvénycikk Krassó és Szörény megye egyesítéséről, Budapest.
- *** (1960), *Az első Magyarországi népszámlálás (1784-1787)*, Központi Sztatistikai Hivatal Könyvtára, Budapest.
- *** (1940), *Decret-lege din 21 septembrie 1940*, „Monitorul Oficial”, 22 septembrie 1940, București.
- *** (1950), *Decretul nr. 259 din 28 decembrie 1950 privind organizarea și funcționarea Sfatului Popular*, București.
- *** (1952), *Decretul nr. 331 din 19 septembrie 1952 privind modificarea Legii nr. 5/1950*, București.
- *** (1956) *Decretul nr. 12 din 4 ianuarie 1956 cu privire la modificarea Legii nr. 5/1950*, București.
- *** (1960), *Decretul nr. 299 din 27 august 1960 pentru modificarea anexei la Decretul nr. 12/1956 cu privire la modificarea Legii nr. 5/1950*, București.

- *** (1979), *Decretul nr. 281 din iunie 1979 pentru organizarea ca municipii a reședințelor de județ*, „Buletinul Oficial” nr. 54, 27 iulie 1979, București.
- *** (1990), *Decret-Lege nr. 38 din 22 ianuarie 1990 privind abrogarea Legii nr. 2/1989 referitoare la organizarea administrativă a teritoriului țării*, București.
- *** (1962-1966), *Dicționar enciclopedic român*, vol. I-IV, București, Editura Politică.
- *** (1923), *Dicționarul statistic al Basarabiei*, Chișinău, Tiparul Societății Anonime „Glasul Țării”.
- *** (1954), *Indicatorul alfabetic al localităților din R. P. Română*, București, Editura de Stat pentru Literatură Științifică.
- *** (1956), *Indicator alfabetic al localităților din Republica Populară Română*, București, Editura de Stat pentru Literatură Științifică.
- *** (1943), *Indicatorul localităților din România*, București.
- *** (1932), *Indicatorul statistic al satelor și unităților administrative din România*, București.
- *** (1864), *Legea nr. 394 din 31 martie 1864 pentru comunele urbane și rurale*, „Monitorul Oficial”, nr. 75, 1/14 aprilie 1864, București
- *** (1880), *Legea pentru organizarea Dobrogei din 9 martie 1880*, „Monitorul Oficial”, 10 martie 1880, București
- *** (1914), *Legea pentru organizarea Dobrogei Noi din 31 martie 1914*, Monitorul Oficial, 31 martie 1914, București.
- *** (1925), *Legea nr. 95 din 14 iunie 1925 pentru unificarea administrativă*, Monitorul Oficial nr. 128, 14 iunie 1925, București.
- *** (1929), *Legea nr. 167 din 29 iulie 1929 pentru organizarea administrațiunii locale*, Monitorul Oficial nr. 170, 3 august 1929, București
- *** (1936), *Legea administrativă nr. 569 din 26 martie 1936*, „Monitorul Oficial”, 27 martie 1936, București.
- *** (1938), *Legea administrativă din 14 august 1938*, „Monitorul Oficial”, nr. 187, 14 august 1938, București.
- *** (1941), *Legea nr. 790 privitoare la organizarea Basarabiei și Bucovinei*, „Monitorul Oficial”, nr. 209, 4 septembrie 1941, București.
- *** (1950), *Legea nr. 5 din 7 septembrie 1950 pentru raionarea administrativ-economică a teritoriului Republicii Populare Române*, „Buletinul Oficial”, nr. 77, 8 septembrie 1950, București.
- *** (1960), *Legea nr. 3 din 24 decembrie 1960 pentru îmbunătățirea împărțirii administrative a teritoriului Republicii Populare Române*, „Buletinul Oficial”, nr. 27, 27 decembrie 1960, București.
- *** (1968), *Legea nr. 2 din 16 februarie 1968 privind organizarea administrativă a teritoriului Republicii Socialiste România*, „Buletinul Oficial”, nr. 17-18, 17 februarie 1968, București.
- *** (1968), *Legea nr. 57 din 26 decembrie 1968 privind organizarea și funcționarea consiliilor populare*, „Buletinul Oficial”, nr. 168, 26 decembrie 1968, București.
- *** (1989), *Legea nr. 2 din 25 aprilie 1989 privind îmbunătățirea organizării administrative a Republicii Socialiste România*, „Buletinul Oficial”, 26 aprilie 1989, București.
- *** (1996), *Legea nr. 35 din 18 mai 1996 pentru modificarea Legii nr. 2/1968 privind organizarea administrativă a teritoriului României*, „Monitorul Oficial”, nr. 102, 20 mai 1996, București.
- *** (1956), *Молдавская ССР. Административно-территориальное деление на Января 1955 года*, Кишинев.
- *** (1961), *Молдавская ССР. Административно-территориальное деление на 1 марта 1961 года*, Издание III-е, Кишинев.

*** (1941), *Ordonanța nr. 8 din 12 septembrie 1941*, Tiraspol.

*** (1941), СССР. *Административно-территориальное деление союзных республик на 1 января 1941 года*, Москва.

*** (1947), СССР. *Административно-территориальное деление союзных республик на 1 января 1947 года*, Москва.

<http://edh-www.adw.uni-heidelberg.de/home>, 15.10.2013-04.09.2014.

http://www.cdep.ro/pls/legis/legis_pck.htp_act?ida=15549, 17.09.2014.

Creation at National Level of the Administrative Data Regarding the Localities in the Romanian Space (Theoretical and Methodological Notes Related to Mapping the Geographical Realities in the Romanian Space)

For mapping of various geographical realities, at the most detailed level, in the Romanian space is necessary, first, knowledge of the network of settlements, since we have information (archaeological, epigraphic, historical, documentary, statistical, political and administrative) and until today. We opted for such an approach, first because the Romanian space is remarkable, over time, by a formidable instability of administrative boundaries, both external (border) and the internal ones (if and when they will be there).

In realization of this approach we have to solve several problems. Among them, we highlight the difficulty of access to information, especially for older ages (prehistory, antiquity, the Middle Ages and, to some extent, for the modern era). This problem can be solved, even partially, by appealing to archaeological finds, inscriptions, documents and the exploitation of onomastic material (place names and / or anthroponyms).

Another problem is the administrative variability (when it existed or can be reconstituted). In view of this, we have opted to insert - both in data file and in the basemaps - the network of settlements in each historical epoch / period, the settlements subordinated to the current basic administrative units (municipalities, cities, municipalities), which will be aggregated at the level of administrative interwar counties. This level of representation will also ensure the comparability – at local and / or county level - between the different analyzed historical periods. We use, however, for each historical period, the existing administrative organisation at the time, to the extent that it exists and / or can be reconstructed.

Related to the previous question, there is another, related to encoding basic administrative units (hamlets, villages, monasteries, isolated farms, estates, small handicraft units - for example, so-called medieval Transylvanian *glăjării* - fortifications, towns, cities, etc.) in so as to be respected both the uniqueness and the continuity of settlement (as long as it has existed) and the membership to higher administrative level existing at the time - on the one hand, and the possibility of his classification timeless (for all analyzed historical periods) in the basic administrative units (present villages, towns, cities) and / or (interwar) counties.